

Pressiteade

Luxembourg, 26. mai 2021

Soolõime ELi eelarves: aeg on minna üle sõnadelt tegudele

EL on pidanud soolist võrdõiguslikkust juba pikka aega oluliseks teemaks. Kuid soolõimeks ehk teisisõnu selleks, et edendada soolist võrdõiguslikkust süstemaatiliselt ja aktiivselt poliitikakujundamises ja ELi eelarvevahendite kasutamises, on tehtud liiga vähe. Nagu näitab Euroopa Kontrollikoja täna avaldatud aruanne, puuduvad endiselt vajalikud eeltingimused.

Soolõime mõte on lihtne: sooaspekti tuleb arvesse võtta kõikides poliitika kujundamise ja rakendamise etappides ja valdkondades. Soolisest võrdõiguslikkusest lähtuv eelarvestamine ei tähenda üksnes konkreetsete soolise võrdõiguslikkuse algatuste rahastamist. Selle eesmärk on mõista, millist mõju avaldavad eelarvevalikud ja poliitilised otsused soolise võrdõiguslikkuse eesmärkidele, ning kasutada seda teavet ebavõrdsuse kaotamiseks, tehes muudatusi avaliku sektori kuludes ja tuludes.

„Sooline võrdõiguslikkus on ELi põhiväärtus,“ ütles aruande eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Eva Lindström. „Kohustused on võetud, kuid edusammud võrdsuse saavutamisel on liiga aeglased. Sooline võrdõiguslikkus on Euroopas ohus ja me teame, et COVID-19 pandeemia ei mõjuta mehi ja naisi ühtemoodi. On ülim aeg, et komisjon tegutseks ning hakkaks uues 2021.–2027. aasta eelarvetsükli ja taasterahastus kasutama soolisest võrdõiguslikkusest lähtuvat eelarvestamist.“

Audiitorid hindasid, kas ELi eelarves on alates 2014. aastast kohaldatud soolõimet. Nad jõudsid järeldusele, et soolõime toetamiseks ei ole veel tõhusat raamistikku ning et ELi eelarvetsükli ei ole soolist võrdõiguslikkust piisavalt arvesse võetud. Euroopa Komisjon on pööranud vähe tähelepanu ELi poliitikavaldkondade ja programmide soolisele analüüsile ning kasutanud vähe sooliselt eristatud andmeid ja näitajaid. Näiteks leidsid audiitorid, et perioodil 2014–2020 oli 58 rahastamisprogrammist ainult neljas selged sooga seotud eesmärgid ja ainult viies olid sooga seotud näitajad. Nad leidsid aga ka seda, et valdkondades, kus õiguslikud nõuded olid üksikasjalikult sätestatud, lihtsustas see soolise võrdõiguslikkuse teema lisamist programmidesse.

Taasterahastu „NextGenerationEU“ ja uue mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 raames kulutatakse märkimisväärne summa ELi rahalisi vahendeid. Seetõttu esitavad audiitorid mitu konkreetset soovitusi, et aidata ELil täita oma soolõime kohustust.

Nad märgivad ka seda, et ehkki uues 2020.–2025. aasta soolise võrdõiguslikkuse strateegias tugevdatakse komisjoni kohustust tegeleda soolõimega, puuduvad endiselt olulised eeltingimused ja

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

konkreetsed meetmed. Uues taasterahastu rahastamisvahendis on selle suurima osa, taaste- ja vastupidavusrahastu raames võetud kohustus võtta arvesse soolist võrdõiguslikkust. Riiklikes taaste- ja vastupidavuskavades tuleb selgitada, kuidas kavandatud meetmed peaksid aitama soolist võrdõiguslikkust edendada. Kuid audiitorid juhivad tähelepanu asjaolule, et ühiste näitajate puudumise tõttu on keeruline jälgida tulemusi ja võtta järelmeetmeid, sealhulgas seoses soolise võrdõiguslikkusega.

Selgitav taustteave

Sooline võrdõiguslikkus on üks ELi aluslepingutes sätestatud põhiväärtusi. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi (EIGE) koostatud ELi soolise võrdõiguslikkuse indeksis said liikmesriigid 2020. aastal keskmiselt 67,9 punkti 100-st. Olukord on liikmesriigiti siiski väga erinev.

Eriaruanne nr 10/2021: „Soolõime ELi eelarves: aeg on minna üle sõnadelt tegudele” on kättesaadav Euroopa Kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu) inglise keeles. ELi teiste keelte versioonid avaldatakse peagi.

Pressikontakt

Kontrollikoja pressibüroo: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti – e-post: claudia.spiti@eca.europa.eu, mobiil: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois – e-post: vincent.bourgeois@eca.europa.eu, mobiil: (+352) 691 551 502